

Forfatter: Rasmussen, Niels Peter

Titel: BREV FRA: Rasmussen, Niels Peter (1848-06-08)

Citation: Rasmussen, Niels Peter: "BREV FRA: Rasmussen, Niels Peter (1848-06-08)", i *Breve fra danske Krigsmænd*, s. 320. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-000621307-000-shoot-L0006213070000165.pdf> (tilgået 23. juli 2024)

Anvendt udgave: Breve fra danske Krigsmænd

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Maibøl paa Als 8 Juni 1848.

Kjære Forældre og Søskende!

Jeg har atter oplevet en af hine Dage, som aldrig glemmes, en Dag, som vil blive omtalt med Hæder i Dannemark, naar vi alle forlængst ere hensmuldrede i Graven. Den 5te Juni havde vi et Compagnie paa Feltvagt, og de andre Compagnier laae som Piketvagt i Byen Rakkebøl. Vore Forposter stode næsten nede ved Gravensteen, hvortil vi havde drevet Fjenden ved Klapjagten den 28de Mai. Mit Comp. laae som Piket. Henimod Kl. 12 begyndte en stærk Skydning ved Forposterne. Alle Mand maatte gesvindt i Tøiet og forlade den dampende Suppe (vore gode Venner Preusserne fandt jo for godt den Dag ikke at unde os Madro) og drog saa hurtig som mulig mod Fjenden, som avancerede meget hurtig. Oberstleutnant Blom formerede Compagnie-Kolonner og Skytterne frem, for at forstærke Kjæden i større Udstrækning. Det var den høie Tid vi kom, for 1ste Jægercorps og 8de Batt.s. 321løb for Fjenden som feige Uslinger. Jeg spurgte Nogle, om de vare færdige derude; o der er saa mange, hør, hvor de skyder derude og raaber Hurra. Vi skjældte paa dem, og vores Officerer holdt et forfærdeligt Huus, men det hjalp ikke. En af dem spændte en Pistol og truede med at skyde den ned, der gik tilbage, men forgjæves. Hindenburgs Jægere fik Kapitain Dau til at holde Stand med os; vi tog en Stilling bag en Grøft, hvorfra vi rettede en sindig Ild paa Fjenden, men strax standsede de. Der faae vi atter Beviis paa, naar der holdes Stand, faa er Preusserne Ingenting; her paa dette Sted var godt 2000 P. mod 200 Danske. Flankerne retirerede stærkt, og vi maatte i Centrum med imellem, til stor Ærgrelse for os; men Blom sagde: ja, ja, Børn, hver brav Mand gjør sin Pligt, Liv og Seir ligger i Guds Haand. Ved Nybbøl Kirke stod vore Kolonner, og paa dem aabnede Preusserne en Kanonild; de retirerede da tilbage til Dyppet; vi fik Ordre i Kjæden til det Samme. O! det haster ikke, sagde Kapitain Dau, vi gjør Fjenden Veien saa stridig som mulig. Men Flankerne retirerede, og vi blev i vor Stilling vist ½ Time efter. I den Tid saae vi Fjendens talrige Kolonner marsere saa gravitetist frem paa Flankerne og ligefor os i Centrum, paa 600 Al. Distance, førte af en General paa en hvid Hest (man mente, det var Vrangsel selv), en stor Styrke paa Linien imod os. Han reed selv langt forud, og Tropperne bleve staaende. Vi rettede alle vore Skud efter ham, men han blev den han var alligevel. Vi trak os nu successive tilbage og stød, hvor vi saae Noget at skyde paa, hvor det kunde nytte. Jeg og 2 Underofficerer vilde see, om Fjenden ikke vilde omgaae vor venstre Flanke, der støbte til Byen Nybbel, hvor de dækkede kunde omgaae os. Jeg er saa mat nu, sagde Underofficer Jørgensen, jeg har allerede skudt 16 Skud paa Fjenden idag; dette fik han næppe udtalt, førend han saldt imellem os, truffen af en Kugle i Panden. Vi saae da fjendtlige Kolonner, næppe 30 Skridt fra os. Vi tog Næsen til os og advarede vore Kammerater og trak os ved Hjælp af det gjennemskaarne Terrain tilbage til vor samlede Styrke ved Dyppet.

21

s. 322Nu begyndte en Akt af denne Dags store Drama, som seg ikke formaaer at finde Ord til at skildre i sin frygtelige Virkelighed, uagtet Billederne deraf endnu staae lyslevende for min Phantasie. Foran os en Masse Fjender, paa 18000 Mand, med 16 Kanoner, saa pyntede og stive, deres Pikkelhuer glimtede i Aftensolen; men hvad nyttede deres glimrende Ydre, det er dog Hjertet, der giver Mennesket sin sande Rang og Værd. Vi var 9000 Mand, vort Udseende var simpelt imod Fjendens, men var fast og sindig, som er den danske Karakter saa egen. Da vi havde gjort Plads, begyndte vore Batteriers velrettede Ild paa de store Masser, Espingolerne paa Flankerne, med Herregaardsjægerne og Skyttekjæderne. Fjendens Kanoner blev brugt nok, men er bleven usselt betjent eller, vel rettere sagt, en retfærdig Gud har forhindret deres ødelæggende Virkning, thi efter en Times Kanonade af Granater og Kugler, er jeg kun kommen til Kundskab om, at 2 Artillerister der faldt. Paa Flankerne vare sommetider Fjenderne blandede med Vore, og en frygtelig Geværild, Skrigen og Skraalen, dannede et Virvar, der, oplyst af den stærke Ild og Røgmasser fra 2 af Granater antændte Gaarde, var af en frygtelig majestætist Storhed. Fjendens Kanonild begyndte at tage af, men vor var lige vedholdende; Preusserne begyndte 2 Gange at retirere, men deres Officerer drev dem atter frem. Men nu kom Reservens, Garden tilfods, 6te, 5te, 10de Batt., og det var Folk, som stod for Skrald; med fældet Bajonet og tordnende Hurraraab styrtede de ind paa Fjenden. O! hvilken Forvirring imellem Fjenderne, deres Officerer brølte og vilde drive dem tilbage, slog pm dem med Sablerne som rasende, men de løb alligevel. Den Afdeling af vor Batt., hvortil jeg hørte, fulgte Linien med fældet Bajonet ad en Vei, men her leed vi meget; vor lille kjække Leutnant Muus, som den hele Dag havde viist et ualmindeligt Mod, faldt med en Kugle i Brystet, da han foran med hævet Klinge gik løs paa Fjenden. Oberstleutnant Blom blev saaret i Skulderen, Leutnant Ranch i Hovedet. Og min fordums Skolekammerat, nu min Rodekammerat og trofaste Ven, Søren Peter Clausen Skovhuse, der er gift paas. 323Feiø, fik en Kugle i Skulderen; han har hele Tiden fulgt mig, ogsaa denne Dag; det smertede mig meget at efterlade ham her i denne Stilling, men Pligten kaldte; vi skulde endnu hjælpe til at forfølge vor Fjende. I den tætte Landsby Nybbel blev jeg adskilt fra mine Kammerater. Jeg fulgte da med 13de Batt. endnu lidt. Det var nu bleven mørkt, min Ammunition var bortskudt, og jeg var saa udmattet, at jeg næppe kunde holde mig opreist, saa listede jeg til Dyppet, hvor Batt. var kommen. Vi gik da til Sønderborg, hvor vi fik Nattely i en Skole.

Næste Morgen faae jeg i Sønderborg Kirke nogle af de opsankede Døde, hvoriblandt Oberl Munthe Morgenstjerne, L. Løvenskjold, norsk Officeer, hans Fader er Statholder i Norge, han har som Frivillig kjæmpet for Danmarks retfærdige Sag; og vor lille 18-aarige Muns laa der ogsaa med det samme uforandrede Pigeansigt, som levende. En preussisk Officeer med et Bulbider-Ansigt laae ved hans Side. Der

var kommen 35 Liig, da jeg var der, deriblandt var, saavidt jeg kunde see, 25 Preussere og 10 Danske. Vi har flere Døde ved vor Batt. og mange Saarede. Det var os en streng, alvorlig Dag, men vi hæver vor Tak til Gud, der fkjænkede os Seiren. I Tillid til hans Bistand rykker vi atter rolig, vor retfærdige Sag bevidst, mod Voldsmændene og Forræderne, der forhaaner og undertrykker vort dyrebare Fødeland. Jeg vilde ønske at hele det danske Folk følte saa levende som jeg, hvad det ulykkelige Sundeved maa lide. Hvilken Angst og Rædsel stod ikke tegnet i Beboernes Miner; der løb Fruentimmer og Børn med lidt Gangklæder i Tørklædet, uden at vide hvorhen; Kreaturerne havde de ladet løbe, og Kister stod syldte med Tøi i Haver og Marker, for at redde det, hvis deres Boliger antændtes. Dog da de saae os avancere igjen, luede der dog atter Glæde i deres Ansigter. En gammel Bonde sagde til mig: Gud være lovet, de kommer dog igjen, det havde vi næsten ikke kunnet haabe; vel er det galt for os, men naar vi endda maatte blive Danske. Jeg veed ikke hvad jeg svarede, men han trykkede min Haand. Nu staaer Kornet smukt paa Lollandss. 324frugtbare Agre, men det er nedtraadt og ødelagt i Sundeved. I lever rolig og fredelig i Eders Boliger, og ingen fremmed Voldsmænd kommer for at tømme Eders Spisekammere og siger I stal kjøre hele 2—3 Dage for dem, og saa giver som oftest Bank til Lon derfor, og det er en Naade, naar de faae deres egen Befordring med hjem igjen. Lev Alle vel, I Kjære, Gud være med os alle. Lykkeligt Gjensyn. Eders

21*

N. P. Rasmussen.